

ofrihet

De krafter – kalla dem gärna antiliberala – som strävar efter att ytterligare begränsa den enskildes valfrihet och rättigheter är av något skiftande karaktär.

Där finns de som i riksdagen sjunger de förnumstiga förbudens lov. De har lyckats genomdriva eller efterlyser förbud mot alkoholreklam, lördagsöppna systembutiker, maskrosvin, snabbvinsatser, mellanöl, enarmade banditer, flipperspel och mycket annat. Kraven emanerar många gånger ur en undermedveten desperation. Problem som alkoholmissbruk bland ungdomen är en bitter realitet. Somliga politiker känner trycket att "göra någonting". Men de bakomliggande orsakerna till missförhållandena ter sig ofta svårbegripliga och komplicerade. Betydligt enklare verkar det då att blunda för sjukan och rikta åtgärderna mot dess symptom.

På det viset föds krav på diverse förbud, alexanderhugget mot den gordiska knuten. Hanteringen är välmenande i all sin enfaldiga beskäftighet. Och initiativtagaren tycker sig ha fått rejäl lön för mödan och anser sig verkligen ha motiverat sitt riksdagsmandat när exempelvis en försummad krogänka tackar honom för att mannen inte längre kastar bort några pengar på enarmade banditer i restaurangfoajéerna sedan apparaterna förbjudits.

Bakom de här förbuden står i regel mittenpartister. Särskilt ofta kommer de från "det liberala partiet i Sverige", som ju Ola Ullsten kallar folkpartiet.

Socialdemokraternas angrepp mot den enskildes frihet är inte lika ytliga och oförargliga. De ligger på andra plan och är betydligt farligare.

Efter Olof Palmes maktövertagande i

höstas har allsköns genomgripande förbud eller begränsningar av den enskildes handlingsfrihet tillkommit. Fler är att vänta.

Se på angiverilagen! Den förpliktar var och en som betalar över 500 kr för exempelvis husreparationer att meddela det till myndigheterna, så att de skall kunna utöva sin storebrorskontroll över skatteuppbörden.

Se på generalklausulen mot skatteflykt! Det var djupt olyckligt att den infördes av den borgerliga trepartiregeringen. Den borde ha tänkt på det gamla talesättet att ger man djävulen ett lillfinger tar han strax hela handen. Den utvidgning socialdemokraterna nu genomfört inbjuder till godtycke, men det är ännu värre än så.

Tre nya lagar tillkommer varje dag året om, utöver de många vi redan har. Ändå begär regeringen nu av den enskilde att han inte bara skall hålla reda på vad som är tillåtet och vad som är förbjudet. Han skall dessutom veta – eller, rättare sagt, kunna gissa sig till – vad som enligt lagen är godtagbart men vad myndigheterna ändå "underförstått" inte accepterar. Individens skall alltså i detalj kunna sätta sig in i tänkesättet hos regleringslystna, socialistiskt inriktade politiker och genomskåda vad de vill, trots att de inte själva förmått precisera det.

Se på planerna att återinföra en affärstidslag! Den skall förbjuda butikerna att ha öppet under vissa tider, även om det är just då konsumenterna önskar handla. Butikerna stänger givetvis självmant om det inte kommer några kunder. Men nej – det är politikerna som skall bestämma när den enskilde skall tillåtas göra sina inköp och därmed basta.

Se på planerna att införa sk hembud för bostadsrätter. Den enskilde bostadsrättsinnehavaren skall inte längre få sälja sin lägenhet till vem han vill utan enbart till den som bostadsrättsföreningen eller kommunen anvisar.

Och se på regeringens förberedelser för att försvåra inrättandet av fritidspraktiker av typ City Akuten i Stockholm. Patienterna uppskattar den formen av vård, men vad betyder det? Avgörande är att socialdemokratiska politiker inte gör det.

Förbud och regleringar av det här slaget krymper systematiskt enskilt initiativ och enskild handlingsfrihet på område efter område. De leder obönhörligen till ett råare, kallare, kantigare samhälle med allt mer kuschade medborgare. Det är en utveckling som det finns alla skäl i världen att motverka. För sådan, just sådan är socialismen.

Matti Häggström